

HOE DE STERRENBEELDEN WAGEN EN SLANG ZIJN ONTSTAAN

Als de Indiërs naar de sterrenhemel keken en daar hoog boven zich de beelden van de Grote Wagen en de Slang zagen, dan herinnerden zij zich een sage die vertelt hoe deze sterrenbeelden ontstaan zijn. In lang vervlogen tijden waren de goden in een verschrikkelijke strijd gewikkeld met de machten van het rijk der diepte. De goden Indra en zijn broers werden bijna door Vritra en zijn legerscharen overwonnen. Ze verloren de moed en hadden de kracht niet meer om te strijden zodat zij zich ten slotte niet anders konden handhaven dan door aan te bieden om vrede te sluiten. 'Misschien komt er later ooit nog eens hulp', overlegden de godenzonen bij zichzelf. 'Nu echter gaat het erom tijd te winnen.'

De zeven heilige leraren der wijsheid, de Risji's, werden naar Vritra gezonden om hem met verstandige woorden ertoe over te halen het voorstel van de goden aan te nemen. Toen deze de woorden van de Risji's had vernomen, zei hij: 'Jullie, heilige, wijzen, hoe denken jullie dat een verbond tussen mij en Indra duurzaam zou kunnen zijn? Hoe zouden twee zulke tegengestelde machten eendrachtig samen kunnen regeren?' De Risji's echter trachtten Vritra over te halen en prezen daarom de betrouwbaarheid van Indra. Ten slotte wilde Vritra tot een vredesverdrag overgaan. Hij zei: 'Als beloofd wordt dat niet met iets droogs, niet met iets nats, noch met stenen, noch met hout, niet met een wapen of met een werptuig, noch bij dag of bij nacht, Indra of een andere god mij zal aanvallen, dan ben ik bereid om met Indra en de zijnen een eeuwig verbond te sluiten.'

'Zo zij het!' riepen de Risji's en zo werd de vrede gesloten.

Een tijd lang regeerden de beide wezens gemeenschappelijk. Maar Indra bleef ernaar uitkijken hoe hij tot heil van de wereld de alleenheerschappij kon

verwerven.

Op een dag stonden beiden eens in de schemering aan de oever van de zee. Voor hun voeten hadden de golven een grote dam van schuim opgeworpen. Toen hij deze zag dacht Indra: 'De schemering is noch dag, noch nacht. Het schuim is niet droog en ook niet nat, het is geen steen noch hout, is geen wapen noch werptuig. Daarmee kan ik Vritra, mijn vijand, vernietigen.'

Daarop stootte hij hem in het schuim zodat hij stikte.

Toen Vritra wegzonk klaarde de hemel op. Zon, maan en sterren verschenen aan de hemel, een koele frisse wind verfriste de aarde en de goden met hun vrienden verschenen om hun vorst Indra te prijzen. Hoewel Indra nu door allen om zijn daad werd geprezen, werd hij door schuldgevoelens overmeesterd en verloor hij al zijn kracht en macht. Hij vluchtte naar het einde van de wereld waar hij zich in de stengel van een lotusbloem die op het water dreef, verborg. Niemand kende zijn verblijfplaats.

Toen Indra, koning van de wereld en het luchtruim, was verdwenen, verloren alle winden hun kracht, zodat geen wolken over het land konden trekken en geen regen meer op bos en veld kon neervallen. Beken en rivieren hielden op te stromen, grasvelden en bomen verdroogden, overal deden nood en ellende hun intrede.

De goden gingen naar de Risji's om met hen te overleggen hoe het onheil kon worden afgewend. Zij beraadslaagden drie dagen lang totdat zij het eens werden: er zou een nieuwe koning worden gekozen aan wie de hele wereld onderworpen zou zijn. 'Maar om te vermijden dat er onder de goden onenigheid ontstaat,' zeiden ze, 'kiezen we een mens als koning.'

Op aarde regeerde in die tijd koning Nahoetsja die om zijn rechtvaardigheid in

het hele land werd geroemd. Naar hem gingen de Risji's en verzochten hem in naam van de goden om de heerschappij over de hele wereld op zich te nemen. Eerst weigerde Nahoesja, omdat hij van mening was dat een mens voor zo veel verplichtingen en macht immers veel te zwak was. Maar de Risji's beloofden dat zij hem zouden helpen door de kracht van hun strenge meditaties. Toen stemde hij toe en Nahoesja werd tot koning van de kosmos verheven.

Nauwelijks zat hij op de hemeltronee of al zijn deugden smolten weg als sneeuw voor de zon. Hij gaf zich over aan alle mogelijke lusten en vergat zijn plicht. Voortdurend zag men hem omringd door liefvallige hemelschonen en door kunstmakers met bokkenpoten. In een wolk van zwoele parfums zat hij op zachte kussens en hoorde verzonnen verhalen aan; meer wenste hij niet.

Op een dag zag hij Satsji, de wondermooie echtgenote van Indra. Hij riep: "Ik ben nu Indra, heer en meester van de goden. Kom, Satsji en doe wat ik van je verlang!"

Toen de godin dit hoorde, schrok zij hevig. Zij vluchtte naar de heilige wijzen om bescherming te zoeken. Daarover ontstak Nahoesja in wilde toorn zodat de hele wereld schudde.

De goden zeiden tegen hem: "O koning, houd toch op met deze verschrikkelijke woede die u helemaal niet past. Satsji is de gemalin van Indra. Laat uw oog op een andere vrouw vallen die zich aan u kan wijden zonder haar man ontrouw te zijn." Nahoesja begon Indra te belasteren door te zeggen dat hij óók eens een vrouw die niet van hem was, had nagelopen. "Waarom zijn jullie toen niet in opstand gekomen?" riep hij.

De goden voelden zich beklemd en met bange woorden wendden zij zich tot de Risji's: "Een veel gewelddadiger heerser dan Indra destijds was, is deze Nahoesja," zeiden zij. "De koningin van de hemel, de schone Satsji, moet hem omwille van de

vrede toch maar naar zijn wens dienen." De Risji's antwoordden: "Hebt geduld, hoge goden en ook Satsji, wees onbezorgd! Weldra zal de zondaar Nahoesja door zijn eigen begeerte in het verderf worden gestort. Dan zal Indra weer koning over de goden zijn." De Risji's hadden namelijk bedacht hoe het nu verder moest gaan. De hemelkoningin moest doen alsof zij van plan was om bij Nahoesja te gaan wonen. Daarbij moest zij de wens uiten dat hijzelf haar moest komen halen om haar naar zijn huis te brengen. Indra - zou zij zeggen - had haar gehaald in een wagen die door paarden werd getrokken. "Maar jij, Nahoesja, moest zij tegen hem zeggen, moet de zeven heilige Risji's voor de wagen spannen zodat ik kan zien dat jij machtiger bent dan Indra!"

Zo werd het afgesproken.

Toen Nahoesja de wens van de hemelkoningin vernam riep hij luid: "Rijden zoals nog niemand heeft gereden, dat bevalt mij! Een geweldige heerser is hij wiens wagen in plaats van door paarden getrokken wordt door de heilige Risji's!" Onmiddellijk liet hij de zeven wijzen halen en spande hen voor de wagen, twee aan iedere kant en drie aan de stang. De zeven wijzen hadden echter alles voorzien en de god Agni een offer gebracht. Toen deze zich in de altaarvlam openbaarde, sprak de oudste van de Risji's: "God van het vuur, ga heen en zoek Indra voor ons!" In een oogwenk had Agni de hele wereld doorkruist. Hij vond Indra niet op de vaste aarde, niet in de blauwe lucht en schrok er voor terug om in het water te duiken. Met krachtige toverspreuken gaven de Risji's hem de kracht om toch in het door hem gehate element af te dalen en daar vond hij Indra in de stengel van de lotusbloem. Snel riep Agni nu alle goden bijeen om Indra weer kracht te schenken. Toen zij hem lang en overvloedig hadden geprezen en zijn kracht hadden geroemd, begon de verzwakte god weer op te knappen. "Toen jij ons verlaten had, hebben wij een vergissing begaan," zeiden de goden, "een

menselijk wezen, Nahoesja, hebben wij tot koning gekozen en nu verlangt hij dat uw trouwe Satsji zijn geliefde wordt. Daarom, Indra, verhef u en straf de misdadiger!’ Indra gaf ten antwoord: ‘Hoe zou ik in staat kunnen zijn om Nahoesja klein te krijgen, ik die zelf onder de last van mijn zonden klein en nietig en krachteloos ben geworden.’

Intussen had Nahoesja de wagen bestegen en was op weg om Satjsi te halen. De heilige wijzen trokken de wagen echter niet snel genoeg naar zijn mening. Ongeduldig schreeuwde hij: ‘Hé, luilakken, kruip niet zo!’ en om hem aan te sporen, schopte hij de oudste van hen. Daarmee was de maat vol. De zeven heiligen hielden stil en riepen: ‘Wees een slang en kruip zelf!’ Door de kracht van hun vervloeking stortte Nahoesja van de wagen. Als een herinnering aan zijn macht bleef hij aan het hemelgewelf hangen en is

daar tot vandaag te zien als het sterrenbeeld Slang. Ook de wagen is zo tot een gedenkteken aan de sterrenhemel geworden.

De heilige Risji’s snelden naar de goden terug en berichtten over de val van Nahoesja. Om de schuld van Indra te delgen werd nu een groot zoenoffer bereid. Een derde ervan namen de bergketens op zich. Daardoor zijn zij grijs en vol diepe kloven en scheuren. Een ander derde deel werd over de bomen verdeeld. Daarom moeten zij sindsdien vermolmd hout en dorre takken dragen. Voor het laatste derde deel moeten de vrouwen boeten door hun maandelijks weerkerende vloeïng.

Indra werd er weer rein door en steeg, met Satsji verenigd, hoog boven de wolken uit tot in de verblijfplaats van de goden. Daar troont hij nu en is hij een zegen voor de wereld.